

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-328/13-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ljiljane Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, Eveline Čolović Tomić, Ane Berlengi Fellner, Borisa Markovića, Lidije Rostaš-Beroš, članova vijeća uz sudjelovanje sudske savjetnice Franciske Dominković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po službenoj dužnosti, na sjednici 28. travnja 2015.,

p r e s u d i o j e

Ukida se Pravilnik o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji je objavljen na oglasnoj ploči Fakulteta 19. srpnja 2013.

Obrazloženje

Ž. J., odvjetnica iz Z., T. N. Š. Z. 2, podnijela je inicijativu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske za ocjenu zakonitosti Pravilnika o uvjetima i postupku izbora u zvanje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Fakulteta dana 19. srpnja 2013. a stupio je na snagu 27. srpnja 2013. godine.

Nakon toga je podnositeljica povukla podnesenu inicijativu i prepustila odluci Suda da li će postupak nastaviti po službenoj dužnosti.

S obzirom na navedeno temeljem odredbe članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 142 i 52/14.) ovaj Sud je pokrenuo postupak ocjene navedenog općeg akta po službenoj dužnosti.

Odgovarajućom primjenom odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima Sud je pozvao Medicinski fakultet Sveučilište u Zagrebu na očitovanje. Podneskom od 17. veljače 2015. dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, akademik D. M., dostavio je očitovanje.

Iz navedenog očitovanja proizlazi da je Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu po zaprimanju presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, broj: Usoz-117/2012 od 12. lipnja 2013. godine, kojom je ukinut Pravilnik o uvjetima i postupku izbora u zvanje Medicinskog fakulteta – pročišćeni tekst, koji je objavljen na oglasnoj ploči Fakulteta, 5. veljače 2007. podnio

ustavnu tužbu i prijedlog za donošenje privremene mjere zbog povrede ustavnog prava Fakulteta iz odredaba članka 3. i 5. Ustava Republike Hrvatske – načela vladavine prava i dužnosti poštivanja pravnog poretka. Ističe da Pravilnik o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta nije opći akt kojim se rješavaju predmeti na temelju javnih ovlasti ili u obavljanju javne službe. Navodi da je Pravilnik opći akt isključivo Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za odabir zaposlenika pa da je za njegovo pobijanje pod uvjetima propisanim zakonom ovlašteno samo radničko vijeće ili sindikat, dok Visoki sud Republike Hrvatske nije stvarno nadležan niti sada, niti je bio stvarno nadležan za ocjenu Pravilnika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pa je time povrijeđeno načelo vladavine prava i dužnosti poštivanja pravnog poretka Republike Hrvatske. U ustavnoj tužbi Fakultet je ukazao Ustavnom sudu da je Visoki upravni sud Republike Hrvatske potpuno pogrešno tumačio odredbe Statuta Sveučilišta u Zagrebu na koje se pozivao. Naime, člankom 38. stavkom 3. Statuta Sveučilišta u Zagrebu propisano je da Sveučilište na osnovi mišljenja Odbora za statutarna pitanja daje suglasnost na statute odnosno pravilnik sastavnica, koji bez te suglasnosti ne mogu stupiti na pravnu snagu. Pod suglasnostima na statute odnosno pravilnike sastavnica nije se mislilo na sve pravilnike sastavnica nego na činjenice da Sveučilište u Zagrebu ima sastavnice koje kao temeljni akt nemaju statut nego pravilnike, tj. opći akt koji je po svom značenju i funkciji izjednačen sa statutom. Nakon što je zaprimio presudu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, broj: Usov-117/2012 12. lipnja 2013. godine Fakultet je dopisom zatražio tumačenje Senata Sveučilišta u Zagrebu da li se pravilnici koje donosi fakultetsko vijeće i dekan sastavnice moraju slati Senatu Sveučilišta u Zagrebu radi dobivanja suglasnosti.

Senat Sveučilišta u Zagrebu je na sjednici održanoj 11. srpnja 2013. godine donio vjerodostojno tumačenje članka 38. stavka 3. Statuta Sveučilišta u Zagrebu prema kojem odredbu članka 38. stavak 3. Statuta Sveučilišta u Zagrebu treba tumačiti tako da Senat Sveučilišta u Zagrebu na osnovi mišljenja Odbora za statutarna pitanja daje suglasnost na statute sastavnica koje imaju pravnu osobnost odnosno pravilnike sastavnica, ustrojstvenih jedinica Sveučilišta u Zagrebu koje nemaju pravnu osobnost kojima se uređuju temeljna pitanja koja po svom sadržaju odgovaraju sadržaju statuta. Nakon donošenja vjerodostojnog tumačenja na sjednici od 11. srpnja 2013. Fakultetsko vijeće Medicinskog fakulteta u Zagrebu je donijelo Pravilnik o uvjetima i postupku izbora u zvanja dana 16. srpnja 2013. godine.

U očitovanju se posebno ističe da Visoki upravni sud Republike Hrvatske nije nadležan za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Pravilnika o uvjetima i postupku izbora u zvanja.

Uz očitovanje priložena je i preslika vjerodostojnog tumačenja Senata Sveučilišta u Zagrebu koje je doneseno na sjednici Senata Sveučilišta održanoj 11. srpnja 2013., preslika ustavne tužbe i prijedloga za donošenje privremene mjere te preslika Pravilnika o uvjetima i postupku izbora u zvanja sa datumom objave Pravilnika na oglasnoj ploči.

Uvidom u Pravilnik o uvjetima i postupku izbora u zvanja vidljivo je da je na temelju članka 152. Statuta Sveučilišta u Zagrebu Medicinskog fakulteta Fakultetsko vijeće na sjednici održanoj dana 16. srpnja 2013. donijelo navedeni Pravilnik.

Pravilnik je sukladno članku 55. Zakona o ustanovama (Narodne novine, broj 76/93., 29/97., 47/99. i 35/08.) objavljen na oglasnoj ploči Fakulteta dana 19. srpnja 2013. godine. Sukladno odredbi članka 43. navedenog Pravilnika Pravilnik je stupio na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Fakulteta, dana 27. srpnja 2013. godine.

Prema ocjeni ovoga Suda navedeni Pravilnik nije donesen u postupku propisanom Statutom Sveučilišta u Zagrebu, koji Statut je Senat Sveučilišta u Zagrebu donio 25. veljače 2005. godine temeljem članka 59. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Odredbom članka 2. stavka 1. Statuta propisano je da je Sveučilište u Zagrebu pravna osoba sa statusom javne ustanove. Odredbom članka 38. stavka 1. Statuta propisano je da su sastavnice Sveučilišta između ostalog i fakulteti. Dakle, nesporno je da je Medicinski fakultet sastavnica

Sveučilišta.

Člankom 38. stavkom 3. Statuta propisano je da Senat Sveučilišta daje na osnovu mišljenja Odbora za statutarna pitanja suglasnost na statute odnosno pravilnike sastavnica, koji bez te suglasnosti ne mogu stupiti na pravnu snagu. Statut, odnosno opći akti sastavnica ne smiju biti u suprotnost s ovim Statutom.

Kako je nesporno da Senat Sveučilišta na osnovi mišljenja Odbora za statutarna pitanja nije dao suglasnost na sporni Pravilnik, navedeni Pravilnik nije mogao stupiti na pravnu snagu, bez suglasnosti Senata Sveučilišta.

Odredbom članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima propisano je da će sud presudom ukinuti opći akt, ili pojedine njegove odredbe, ako utvrdi da nije suglasan sa zakonom ili statutom javnopravnog tijela.

Kako je u postupku utvrđeno da je sporni Pravilnik donesen bez suglasnosti Senata Sveučilišta navedeni Pravilnik nije donesen sukladno članku 38. stavku 3. Statuta Sveučilišta, te bez propisane suglasnosti nije mogao ni stupiti na pravnu snagu, pa ga je stoga temeljem odredbe članka 86. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima trebalo ukinuti. Isto pravno shvaćanje zauzeo je ovaj Sud u presudi Usoz-117/2012 od 12. lipnja 2013. koja je objavljena u Narodnim novinama, broj 89/2013 od 10. srpnja 2013.

Što se tiče navoda iz očitovanja dekana Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a prema kojem navodu Visoki upravni sud nije niti nadležan za ocjenu spornog Pravilnika budući da se prema mišljenju dekana uopće ne radi o općem aktu, valja istaći da je odredbom članka 3. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima propisano da je predmet upravnog spora i ocjena zakonitosti općeg akta jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koja ima javnu ovlast i pravne osobe koja obavlja javnu službu.

Pravno shvaćanje da se radi o općem aktu za koji je nadležan Visoki upravni sud Republike Hrvatske izrazio je u svojem rješenju broj: U-II-377/2010 od 5. ožujka 2012. i Ustavni sud Republike Hrvatske kada je predmet ocjene ranijeg Pravilnika dostavio ovome Sudu na nadležno postupanje.

Što se tiče vjerodostojnog tumačenja Senata Sveučilišta u Zagrebu, klasa: 012-03/13-01/6, urbroj: 380-021/105-13-2 od 15. srpnja 2013. kojeg je donio Senat Sveučilišta u Zagrebu na sjednici održanoj 11. srpnja 2013. godine valja istaći da donositelji podzakonskih propisa, a to su drugi propisi i opći akti, nisu ovlašteni donositi vjerodostojno tumačenje propisa.

Naime, vjerodostojno tumačenje po svojoj naravi proizvodi pravne učinke od dan stupanja na snagu propisa što znači da ima povratno djelovanje. Prema članku 90. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010.-pročišćeni tekst) drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje. Navedeni Statut koji ima snagu i pravnu narav podzakonskog propisa, pa sili Ustava, ne može imati povratno djelovanje te ga nije dopušteno ni vjerodostojno tumačiti. Navedeno stajalište iznio je Ustavni sud u nekoliko svojih odluka primjerice, U-II-1362/2005. (Narodne novine, broj 125/05.) i U-II-3438/2005 (Narodne novine, broj 58/2007.).

S obzirom na navedeno navodi iz očitovanja o nenadležnosti Visokog upravnog suda te o vjerodostojnom tumačenju Senata Sveučilišta u Zagrebu nisu od utjecaja na drugačije rješenje ovog objektivnog upravnog spora.

Objava ove presude temelji se na odredbi članka 86. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima, prema kojoj odredbi ukinuti opći akt prestaje važiti odnosno ukinute odredbe općeg akta prestaju važiti danom objave presude Visokog upravnog suda u „Narodnim novinama“.

U Zagrebu 28. travnja 2015.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.